

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr.
a treia-ora 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăcii Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază
Nimeri singuratici à 5 cr. se vând la „Institutul Tipografic” și la
„Prăvălia industrișilor români din Sibiu” (Strada Cisnădiei Nr. 27).

Onestitate!

Sibiu, 12 Martie n.

Din împrejurările cele mai nenorocite, din situațiile cele mai ingrate putem trage de multe-ori învățăminte bune și folositoare.

Un astfel de învățământ putem trage și noi din câte s-au petrecut în timpurile din urmă cu chestia națională. Și acel învățământ este că în toate acțiunile noastre trebuie să ne inspirăm de cea mai neîndulcit onestitate, dacă vom să ajungem la bun rezultat.

A fost o vreme când în politică onestitatea și buna-credință nu erau recerute. Șiretlicul, falsitatea, perfidia au fost ridicate chiar în sistem de conduita politică.

Doctrina florentinului Machiavel însă, dezvoltată de el în cartea sa „Prințul”, — în care el învață pe tirani cum pot reuși în planurile lor, înfrângând sentimentul etern al dreptății omenești și în-trebuințând mijloacele cele mai rușinoase, din moment ce ele duc la izbândă, — n'a reușit nici chiar autorului ei, în secolul al XVI-lea: Machiavel a murit la 1530 sêrac, urgisit de toți și disprețuit de însuși prințul, căruia-i dăduse sfaturi „amicale” și „prielnice”.

Și dacă o astfel de politică, întemeiată pe o astfel de morală, n'a reușit nici chiar atunci, când conștiința omului era, prin împrejurările de tot felul, de o mai mare elasticitate, de o accesibilitate mai pronunțată pentru tot ce e pervers în viața noastră morală, și când însuși Machiavel, în „Prințul” sau, poate că nu făcea decât să spuie tare și în auzul tuturor ceea-ce mai toți diplomații și oame-nii politici ai epocii sale gândiau în-cet, ceea-ce mai toți prinții făceau fără să o spuie: — cu atât mai puțin astăzi, după atâtea progrese realizate în toate direcțiile, — deci și în aceea a vieții morale, — sistemul machiavelic al șiret-clicului și minciunii, al perfidiei și lipsei de scrupuluri, ar pute să mai aibă rês-net și să mai ducă la vre-un rezultat bun.

S'au găsit printre noi, cu toate ace-ste, oamenii, cari au crezut, că ar fi înaltă „istețime” din partea lor, dacă ar desmormânta pe Machiavel și 'și-ar face din învățămintele lui cinice și perverse linia lor de purtare în lupta noastră.

Scopul ce 'și-l-au propus acești oame-ni, ca țintă a activității lor, era înălțarea cât mai sus a meschinilor lor in-

dividualități; și acesta fiind scopul, Machiavel le-o spusese, că alegerea mijloa-celor e indiferentă și că toate sânt bune pentru a-l ajunge.

Astfel, am văzut pe acești oameni svîrcolindu-se în fel și chipuri, ocărînd, calomniînd, scriind scrisori și articole, țesând intrigi peste intrigi, minșind publicului, minșind propriilor lor amici, minșindu-și lor însuși; — și toate aceste în numele „sfînteii noastre cauze”, pe care în realitate umblau de o compromisă, în numele „sfîntului nostru ideal”, pe care căutau să-l înjosească.

Și... rezultatul?

Îl vedem: un desastru, dar' undesastru nu pentru cauza noastră națională, ci cum am mai spus-o, pentru machiaveliciiei servitori.

Căci se ni-se arete un om cîstit, un om de omenie, care s'ar mai încrede în cuvîntul unui Eugen Brote de pildă, — acest domn, care până mai ieri-alaltă-ieri lupta pentru realizarea întreg programului național și care chiar în momentul acesta are la Academia română din București depusă, spre premiare, o scriere în care apără legitimitatea cea mai desvîrșită a tuturor punctelor sale, — se ni-se arete omul cîstit și de omenie, care ar mai pune vre-un temei pe vorba acestui domn, după-ce știe că tot el, — și poate-că în același timp, — plînuia în ascuns, prin fel de fel de intrigi și procedări machiavelice, desertarea dela postul seu de luptător și vinderea cauzei noastre naționale în schimbul unei ridicule concesiuni politice și cine mai știe căror avantagii personale.

Aci e învățământul ce trebuie să-l tragem din câte s'au petrecut până acum: Machiavel 'și-a trăit traiul; în politică, ca în toate, se cere onestitate și bunăcredință; cu intrigi vulgare, cu duplicitate și cu proceduri perverse nimic mare nu se poate face.

De altmîntrelea istoria e de față, — și ea ne arată că luptele mari în care se afirmau drepturile unor popoare și care au ajuns la un rezultat satisfăcător, n'au fost duse de oameni mici de suflet, de pigmei machiavelici și de intriganți de rînd; ci de câte-ori națiunile oprimate au făcut o sforțare supremă pentru dobîndirea drepturilor lor, de atâtea ori au rêsărit din sinul lor oameni cu sufletul înalt, cari gîndeau și simțeau la fel cu poporul care i-a ridicat și ale căror inimi băteau la unison cu ale concetățenilor lor oprimați și nedreptățiți.

Poporul nostru de asemenea, și mai cu seamă poporul nostru, ori-cât de grele ar fi fost impregiurările prin care el a trecut și ori-cât de mari tentațiunile de a se abate din calea dreaptă și leală, a fost totdeauna și a rêmas onest în gîndirile și în simțirile sale, leal și sincer în pașii ce i-a făcut.

Așa trebuie să rêmână și de aci înainte poporul românesc!

Ear' cei cari vor să corupă această frumoasă însușire a sa și să introducă în loc moravuri stricate și apucături perverse, — minciuna și calomnia, reaua credință și șiretlicul bizantin, duplicitatea și tradarea, —

— în lături!

Partidul poporal și naționalitățile.

Sub titlul acesta publică „*Alkotmány*” un prim-articol, scris de Rakovszky István, care mărturisește, că însuși a insistat, ca în programul acestui partid să fie luat punctul (13) despre naționalități. Apărînd partidul poporal de acusa ce 'i-o fac „liberalii”, că ar conlucra la nimicirea unității statului, autorul spune un cas caracteristic pentru — guvernul actual.

„Este în Ungaria nordică un oraș bogat industrial — serie autorul, — a cărui locuitori (în toți la limba lor slovacă. De aceea ei sînt considerați de guvern ca cei mai mari panslaviști. Acum însă același guvern li-a exoperat dela ministrul de rêsboiu mari furnisări pentru armată, fiindcă la alegerile de deputat are mare lipsă de ei, de panslaviști!” *Punica fida!* exclamă autorul încheind articolul.

Autonomia Ardealului.

„Magyar Állam” în articolul-rês-puns dat „*Manifestului*” zicea: „Noi așa credem, că partid autonomist ar pute să se nască și în sinul ungarimii ardelenice.”

Cumcă credința aceasta nu e fără basă, noi o știm; Ungurii însuși simțesc, că uniunea nu le-a adus bine, dar' ei nu se prea dau pe față.

Vine acum „*Kolozsvár*” și într'un articol intitulat „*Ardealul*”, face următoarele mărturisiri:

„Sîntem rêmăși în cultură, pentru-că marea parte a Ardealului și astăzi cade afară de căile civilizațiunii. Sîntem rêmăși în privința economică, pentru-că pămîntul nostru e cu mult mai sêrac, decât ca natura se poată suplii lipsele ce provin din necultivare. Avem comori și nu le putem afla; ear' dacă ici-colea le mai aflăm și am dori să le pre-

facem în valoare: mii de greutăți se pun în calea întreprinzătorului, și între acestea cele mai mari sînt: greutățile comunicațiunii”.

Urmează apoi un pasagiu, care tradează mai mult decât spune expres:

„Ardealul — în urma uniunii — a fost scos cu forța din cursul dezvoltării sale istorice și s'a contopit în viața țerii-mame (Ungaria). Dar neprețuita binecuvîntare, de care ne-am împărțit prin actul uniunii — n'am putut-o apăra, ca neajunsurile produse prin ruperea cu dezvoltarea istorică să nu-'i fie stricăcioase”.

„Pe toate terenurile găsăm: anomalii, neînțelegeri, acte de violență, cari toate lovesc, firește, numai Ardealul, fiindcă acesta-i partidă mai mică”.

„Diferențele justițiare, administrative și altele de acestea nici nu le amintim... Dar' din punct de vedere al industriei și economiei simțim cu atât mai tare până în ziua de astăzi, cât de necesare ar fi fost la timpul seu oare-care dispoziții de tranziție, care ar fi trebuit stipulate spre a fi făcut posibilă trecerea industriei și economiei ardelenesti în relațiunile altfel dezvoltate ale țerii-mame, respectându-le dezvoltarea lor de până aci”.

„Inimile noastre, tendențele politice, sentimentul nostru național a fost una cu al fraților de peste „Peatra-Craiului”. Ne-am dus acasă, în patria noastră, când s'a decarat uniunea. Dar' pămînturile noastre, relațiunile lor, prețul și modul de validitate al acestora — totuși numai străine au rêmas...

„Inima noastră, conștiința noastră de Maghiari, gravitatea noastră politică s'au înțărît prin uniune; dar' pămîntul și materialul industrial nu e capace de a resimți acest fapt și nu pot să 'i-se asimileze”.

„Cu un cuvînt, pe noi înșine ne-am transportat dincolo de Peatra-Craiului, dar' bunurile noastre materiale au rêmas străine între noușle impregiurări”.

Pe scurt, și Maghiarii aspiră după oare-care autonomie, numai cîca trădătoare, Brote & Comp. o află nebunie, și vrea să o șteargă și din programul nostru.

Reînnoirea pactului economic.

După o informație din Budapesta apărută în „*Politische Correspondenz*”, trei miniștri unguri, anume: Bánffy, Lukács (finance) și Dániel (comerciu) pleacă astăzi la Viena spre-ja continua cu ministrii cisleitani pertractările privitor la reînnoirea pactului. Deputațiunea ungară pentru stabilirea cuotei va lăsa deputațiunii austriece voia, ca aceasta

să-'și exprime mai înainte părerile ei („prioritatea nunțului” după-cum sună terminul tehnic, deoarece-ce deputațiunea austriacă „conform dorințelor exprimate în diferitele corporațiuni cisleithane (Reichsrathul, dietele, camerele de comerț, etc. Red. „Trib”) are să ceară modificarea respective sporirea cuotei ungare”, care „pretensiune” zice informația sus amintită, trebuie să fie formulată și motivată mai înainte de către deputațiunea austriacă”.

Deputatul Ludvig și soții au înaintat în ședința dela 9 Martie a Reichsrathului o interpelare către ministrul de comerț, în care arată asupra impregiurării, că direcțiunea căilor ferate ungare permite numai industriașilor și neguțătorilor stabiliți în Ungaria a avea anunțuri și placate în edificiile gărilor, afară dacă marfa anunțată nu se fabrichează de loc în Ungaria. „Această procedură, zice oratorul, este fără exemplu în țeri civilizate și dovedește, cum în Ungaria chiar și instituțiunile de stat, nu se sfîșec a îngreuna fabricanților cisleithani vinderea mărfii lor, ne ținînd seama de convenția comercială — valmă ce există între Austria și Ungaria. În restaurațiunile dela gările drumurilor de stat ungare este interzis a vinde bere austriacă. Interpelanții întrebă guvernul, dacă e dispus a cere cu toată hotărîrea delaturarea acestor dispozițiuni păgubitoare cu ocazia negocierilor despre reînnoirea pactului.

Foile din Viena vestesc, că clubul deputaților polonezi au luat hotărîrea, după o desbatere mai îndelungată a însărcina comisiunea sa parlamentară să vegheze bine, ca conclusele dietei din Galiția privitor la reînnoirea pactului economic cu Ungaria să fie duse la îndeplinire.

Clubul polonez a ținut Dumineca trecută o conferință, în care deputatul Dr. Kozlovski a cerut ca clubul să însărcineze comisiunea sa parlamentară de a păzi bine, ca în pertractările despre reînnoirea pactului cu Ungaria interesele Galiției să fie ocrotite. Agricultură, industria agricolă și forestieră precum și petroliera sufer foarte mult din cauza actualului pact economic. Convingerea aceasta cuprinde, zice oratorul, tot mai largi și mai largi cercuri în Galiția, mai ales cercurile agricole, ear' dispoziția spiritelor, cu tot oportunismul politic este nefavorabilă reînnoirii.

După o desbatere confidențială mai îndelungată propunerea lui Kozlovski a fost votată ca conclus.

FOIȚA „TRIBUNEI”

Raportul general al Academiei-Române
asupra lucrărilor făcute în 1895—96.

Domnilor colegi!

La începutul raportului pe care vi-l'am prezentat la deschiderea sesiunii trecute, constatam cu bucurie, că pentru întâia-ora dela reorganizarea Academiei, în 1879, se deschidea o sesiune generală, fără ca secretarul domniilor-voastre general să fie obligat a vîreaminti pierderea vre-unui coleg din această instituțiune.

Nota veselă, cu care v'am salutat în anul trecut, a dispărut însă repede, pentru-că dela încheierea sesiunii precedente Academia a pierdut doi dintre membrii ei activi, Dr. D. Brândză și A. Odobescu, și unul onorar, H. Baillon.

Drul D. Brândză, unul dintre cei mai tineri membri ai Academiei, a încetat din viață la 3 August. Delegațiunea și membrii Academiei, aflători în capitală, dureros atinși de această neașteptată moarte, s'au strîns cu toții în jurul mormîntului neuitatului și prea iubitului coleg. Drul D. Brândză a fost, precum toți știți, unul dintre bărbații învățați — rari, mai ales la noi — a căror întregă viață, cu toate puterile de activitate, sînt consacrate cultivării și dezvoltării unei științe, care le este scumpă. Așa a făcut Drul Brândză pentru știința botanice, pe

care a iubit-o mai presas de toate, al cărei adevărat întemeietor a fost în această țeară. Prin cercetările lui, a pus fundamente largi și serioase pentru cunoașterea vegetațiunii României. Numai o mică parte din rezultatele acestor cercetări au fost publicate în cunoscuta lucrare *Prodromul Florei române* și în alte câteva mai mici. Pentru a așeza studiul Botanice în România pe baze sigure și durabile, Drul Brândză, cu un zel și o stăruință uimitoare, a adunat neprețuite colecțiuni cari formează bogăția institutului botanic, care earăși este întreg opera zelului și stăruințelor lui. Drul D. Brândză va rêmâne ca unul din părinții științei românești și numele lui va fi totdeauna cu venerațiune amintit de toți aceia cari se vor ocupa cu dezvoltarea științei între Români.

Alexandru Odobescu a luat o însemnată parte la dezvoltarea și organizarea Academiei. Bărbat înzestrat cu o inteligență aleasă, îmbogățită cu multiple cunoștințe, mai ales în arheologia clasică și în anticitățile românești el a fost mulți ani unul din membrii cei mai activi ai Academiei române. Din studiul vechilor cronicari români și al anticităților naționale, Odobescu, și-a creat un stil arhaic, care a fost apreatat mai ales în căte-va nobile istorice scrise de dinsul. Cunoștințele sale de arheologia clasică s'au răspîndit prin scrieri ca Istoria arheologiei și prin lecțiunile, pe cari le făcea la universitatea din București. Astfel Odobescu poate fi cu drept cuvînt considerat ca fondatorul studiilor arheologice în țeară. Odobescu a încetat din viață la 10 (22) Noemvrie. Membrii Academiei au asistat la ceremonia înmormîntării și dl vice-pre-

ședinte Gr. G. Tocilescu a rostit cuvîntarea funebă în numele instituțiunii noastre.

La 7 (19) Iulie, a încetat din viață la Paris dl H. Baillon, membru onorar al Academiei. Baillon a fost unul din părinții botanicei moderne, a fost mîiestrul admirat al regretatului nostru coleg Dr. D. Brândză. Publicațiunile lui botanice și lecțiunile lui îi câștigaseră un nume meritat între principii științelor ai acestui secol.

Aici este locul să amintesc, că Academia a adus omagie ei la mormîntul lui L. Pasteur. Pasteur n'a fost membru al Academiei române; a fost însă de fapt unul dintre cei mai glorioși oameni ai științei, și astfel de fapt activitatea genului seu a răspîndit lumină asupra activității tuturor Academiei și instituțiilor științifice ale omenirii. Din această cauză, delegațiunea a exprimat condoleanțele Academiei familiei lui Pasteur și s'a asociat la subscrierea pentru ridicarea unui monument în orașul de naștere al nemuritorului om de știință.

Ședințe de peste an.

Dela închiderea sesiunii generale trecute Academia a ținut 39 ședințe ordinare, dintre cari 6 au fost publice. Aceste ședințe au fost ouate parte cu chestiuni privitoare la diferite afaceri și interese ale Academiei, parte cu discuțiuni și comunicări științifice. Dintre acestea cele mai însemnate au fost următoarele:

Di Coleg V. A. Urechia, la 5 Maiu, a comunicat o serie de documente privitoare la întinderea și la edilitatea capitalei pe la finele secolului trecut.

La 2 Iunie, d-sa a vorbit despre o corespondență dintre Metropoliții Moldovei Iacob

și Veniamin și Vasile Malinescu, relativ la o călătorie a acestuia la Petersburg pentru îmbunătățirea soartei țeranilor moldoveni.

Di Gr. G. Tocilescu, în ședința dela 6 Octomvrie, a făcut o expunere despre mawsoleul lui Traian descoperit lângă monumentul triumfal dela Adam-Klissi, descoperire de cea mai mare însemnată pentru istoria rêsboaielor împăratului Traian cu puternicile popoare din Carpați și dela Dunăre.

La 3 Noemvrie, dl Tocilescu a cetit o lucrare despre locul unde au fost orașele Istropolis și Stratonichia, precum și o relațiune despre lucrările de săpături din cetatea Tropaeum.

Ear' în ședința publică dela 2 Februarie d-sa a cetit o lucrare despre cartea de hotărnicie a orașului Callatis și câteva decret-e de proxenie ale cetăților Tomi și Istropolis.

În ședința dela 8 Decemvrie, dl Gr. G. Tocilescu a prezentat Academiei o relațiune asupra lucrărilor de explorare întreprinse la *Limes alutanus* sub direcțiunea d-sale. Această relațiune a fost comunicată ministrului de instrucțiune publică, care, prin mijlocirea Academiei, puse la dispozițiune fondurile necesare pentru aceste însemnate exploări.

Di Dr. V. Babeș a făcut o serie de comunicări științifice de o deosebită însemnată:

La 2 Iunie, d-sa a vorbit despre *Bothrioccephalus latus* și despre *anemia botrioccephala în România*.

La 25 August d-sa a făcut o comunicare despre *Tractamentul tuberculoșilor cu serum anti-tuberculos și cu toxine latente tuberculoase*.

În ședința publică dela 6 Octomvrie d-sa a cetit o lucrare despre *boalele de fîoat în România* despre *nomă, tetanos structura microbilor, jigodie* și despre *epizootia porcilor în România*, după cercetările făcute în institutul de patologie și bacteriologie, ale căror rezultate sînt pe larg publicate în *Analele* aceluia institut.

La 1 Decemvrie, d-sa a cetit o notă redactată în colaborare cu dl G. Proca despre *Rezultatele experimentale asupra seroterapiei tuberculoșilor*.

În ședințele publice dela 6 Octomvrie și 2 Februarie, dl B. P. Hasdeu a cetit două lucrări: una intitulată *Sonata lui Křesner*, cealaltă despre *Românii bănățeni din punctul de vedere al conservatismului dialectal și teritorial*.

Di coleg Ioan Kalinderu a făcut, în ședința dela 9 Iunie, o comunicare despre scrierea dlui A. de Richard *La Roumanie (à vol d'oiseau)*.

În ședințele dela 1 Decemvrie și 2 Februarie, dl D. O. Oldescu a cetit părți din scrierea sa despre „Istoria teatrului în România”.

Di coleg P. Poni a comunicat, în ședința dela 21 Aprilie, scrierea dlui E. Benquet, inginer de mine, asupra „mineralelor metali-fere din masivul cristalin dela Brosceni”, lucrare care, după avizul secțiunii științifice, a fost tipărită în *Anale*.

În ședința dela 5 Maiu, dl Sp. Haret a făcut o comunicare despre „telautograful” inventat de E. Gray. (Va urma.)

Desvélirea tradării.

In proditores.

Cloj, 12 Martie 1896.

„Azi când frasa lustruită nu ne poate înșela,
„Astăzi alții sînt de vină, domni mei, nu este așa?”
„Prea v'a-ți arătat arama,
„Prea fîcărufi neamul nostru de rușine și ocără.”
(Eminescu, Satira III-a).

Tinerimea universitară română, așa cum trebuie să fie ea, înflăcărată de iubire neegoistă către neam și de idealurile poporului, prin faptul, că întocmai ca și masele mari ale poporului stă departe de politica mare de după perdele și astfel nu are cunoștință de vîrtejurile și miseriile ei, de patimile și de apucăturile dictate de egoismul unora și al altora; nu poate lua parte în lupta națională decât numai cu inima.

Lupta cu armele minții și a combinațiilor e rezervată celor puțin aleși și iniiați, ear' noi toți ceialalți facem politică de — sentimente.

Ne însuflețim, admirăm, ne facem iluzii și speranțe și nutrim în piepturile noastre jocul adevăratei iubiri de neam, dar' totodată și al urei sfinte în contra asupritorilor și a răpitorilor drepturilor noastre.

Ear' legătura, lanțul puternic ce ne leagă pe noi de conducătorii cari lucră cu intelect, e iubirea și mai pe sus de toate încrederea. Încrederea ne condiționează în conducătorii nostri și convingerea, că aceia au cu toții la inimă binele și prosperarea neamului a cărui cauză e depusă în mâinile lor — eată condiția ce se cere dela noi cei mulți.

Ne punem mîna la inimă și putem să declarăm cu toții, că încrederea aceasta, ba ce e mai mult, iubirea și admirația noastră nu a lipsit nici-odată. Tinerimea împreună cu poporul a fost totdeauna cu trup cu suflet în vorbă și în fapte cu luptătorii sinceri și neșovăitori ai cauzei noastre. Dacă geniul poetic al poporului 'i-a eternizat prin cîntece și doine duiosae tinerimea 'și-a căutat printre ei idealuri și modele vii, de cari să se inspire și pe cari să le imiteze în viață.

Evenimentele urite, ba chiar scandaloase, cari s'au precipitat în timpul din urmă au fost însă de natură, de a sdruncina încrederea necondiționată și a slăbi legăturile masei față de cei din frunte.

Perdeaua pe care cei buni și devotați cauzei din comitet o păziau cu grije bine înțeleasă, ca să nu vedem și noi lucrurile triste cari se petrec după ea, a fost ridicată chiar prin aceia cari au fost cauzatorii tuturor nefericirilor și a faptelor rușinoase pe care azi le cunoaștem cu toții.

Și noi, cari nici idee n'am avut despre ele, am stat înmărmuriți și pe un moment zăpăciți la cele-ce au trebuit să vedem.

Inimile noastre s'au umplut de durere și de îngrijire față de soarta neamului nostru, ear' încrederea și admirația a dispărut ca fumul înaintea vîntului.

A trebuit să trecem peste câteva săptămîni de negură și rușinoasă amintire, în care fiecare zi ne aducea numai vesti triste, numai fapte rușinoase; numai acuzări, calumnii, schisuni, călcări de disciplină de partid etc.

Și în fața acestora noi cei neinițiați stam îngroziți și incapabili de a distinge adevărul de minciună, binele de rău și mai ales pe cei buni de cauzatorii relelor.

Din chaosul de acuze, de dovezi și contra dovezi nu puteam scoate, că oare cui să ne dăm noi și pe viitor încrederea și iubirea noastră și asupra cui să rupem bățul lipsindu-l de nimbul pe care nu l-a meritat.

În fundul inimilor noastre îngrijite tot mai exista însă un simbul de speranță, care ne spunea, că geniul bun al națiunii noastre va da putere celor buni ca să se ridice deasupra și să nimicească pe cei vinovați.

Astăzi masca a căzut.

A căzut, onoare iubirii de neam și a caracterului firm al iubitorului conducător de odinioară al tinerimii române universitare.

Onoare ție, falnic stegar, care ai avut curagiul să te opui trădătorilor cauzei naționale, și ai preferit a te expune tuturor șicanelor, chiar și pericolului de a fi expulsat și predat temnițelor ungurești și ai dat alarmă în lumea românească, ca fiecare să știe, să vadă și să audă, că cine au fost cauzatorii tuturor intrigilor și scandalurilor, cari au stricat atât de mult cauzei naționale.

'I-ai arătat cu degetul, 'i-ai numit cu numele și ai strigat tuturor celor onesti:

„Hic niger est, hunc tu, Romane, cave!”

Noi tinerimea, care atîta te-am iubit și admirat și cari nici pe un moment nu putem dubita în sentimentele-ți curate, am cetit cu nespusă bucurie și entuziasm șirele tale și numai un regret avem, că nu poți veni în mijlocul nostru, ca să te bucuri de bucuria noastră și ca să-ți dăm dovezi de iubirea noastră nemărginită.

Ear' vouă, suflete mici și venale, cari întocmai ca și spiritele negre ale infernului ați cercat să sîmănați discordie și ură între frați, cari ați ridicat mîna în contra cauzei sfinte a poporului român, voină o subordina intereselor voastre egoiste și speculațiilor fără inimă ale partidelor politice, vouă vă trimitem tot disprețul, de care sînt capabile inimile noastre tinerești.

Membrii bravi ai comitetului național vă vor înfiera — cum meritați — cu stampila tradării de neam.

Noi însă, cari orbiți de aparență v'am admirat și stimat, vă acuzăm totodată și de trdare față de sentimentele și de încrederea, pe care am pus-o în voi.

Ear' celor, cari pe viitor se vor încerca să vă urmeze și să mai atenteze la demnitatea cauzei noastre, răsplata voastră servească-le de un îngrozitor memento.

Plesnescu.

Cronica tradării.

Destăinuirile lui Popovici.

Înterupem deocamdată gravele destăinuirii, începute de domnul Aurel C. Popovici, ca să ne putem arunca privirile și în alte părți. Din toate părțile vedem cuibul eșind din sac.

Popovici felicitat.

Și cele publicate până acum sînt prea îndestulătoare pentru a ne convinge pe toți, că s'a plănuit tradarea cea mai mișelească. De aceea oamenii se grăbesc să feliciteze pe cel-ce cu destăinuirile sale a mîntuit într'un moment grav cauza națională.

Eată ce scriu foile din București:

DI Aurel C. Popovici a primit o adresă de felicitare din partea studenților români din Budapesta, pentru atitudinea sa în chestiunea națională.

O asemenea adresă a mai primit d-sa și din partea unui mare număr de români din Alba-Iulia.

Ungurii despre Sturdza.

„Erdélyi Híradó” din Cloj publică o corespondență din Craiova. Corespondența e scrisă de un Ungur, care astfel se exprimă despre dl Sturdza:

„Declarațiunile, ce le-a făcut în chestiunea națională (în opoziție) 'l-au făcut suspect înaintea cercurilor conducătoare ale monarhiei noastre. Deși discursul-program dela Iași era garanță că declarațiunile lui, făcute în focal luptei de opoziție ajungînd la guvern nu le va lua serios, totuși a trebuit ca cu fapte concrete să dovedească aceasta.

Mulți credeau, că Sturdza, în ale cărui vine curge sângele străbunilor sei de grecofanarioti vicleni, de fapt rămîne numai pe lângă declarațiunile loiale, în realitate însă va spargi toate năzuințele irredentiste și daco-române. (Se știe că înochii Ungurilor toate acțiunile noastre loiale sînt „irredentism și daco-românism”. Red. „Trib.”)

„Sturdza însă... îndată a fost silit să vadă, că mai bine va fi, dacă declarațiunile obligatoare făcute în discursul dela Iași le va executa serios și cinstit.

„Trebuie recunoscut lui Sturdza, că el serios a și făcut totul, ca curen-

tul irredentist (= adevă național R. „Trib.”) pe care și el însuși 'l-a ajutat să crească, când era șef opozițional, să-l oprime” (vissza szoritsa).

Continuînd corespondentul craiovean spune, că manifestația plînuită în favorul cauzei naționale și în onoarea Drului Rațiu, a împedat-o dl Sturdza, „nu în mod brusc... ci mediat, prin ajutorul amicilor și aderenților sei”.

Bánffy și Sturdza.

Sub acest titlu toate ziarele din Pesta publică după oficiosul „Keleti Értelők” următoarea telegramă din București: „Foile de aci se ocupă deja de mai multe zile cu pretensele pertractări, cari decurg între Sturdza și un plenipotențiat al ministrului-președinte Bánffy în chestiunea Românilor transilvăneni. Singuratică foi au comunicat deja condițiunile, pe lângă cari Sturdza este învoit, ca Românii transilvăneni — părăsindu-și atitudinea de până acum, să iasă parte la viața politică și parlamentară maghiară. Aceste știri în legătură cu plînuita expulsare a celor doi Macedoneni sosiți la București, au clătinat poziția lui Sturdza și a cabinetului seu într'atîta, încît partidul liberal însuși este de perfectă convingere, că în timpul cel mai scurt va fi crîșă ministerială. Nici între membrii cabinetului nu este acordul necesar, ba în chestiunea expulsării Macedonenilor s'a vorbit în consiliul ministerial categoric în contra ministrului-președinte Sturdza, ear' consiliul n'a aprobat expulsarea.

Această discordie a ajuns departe, căci Grădișteanu, unul dintre cei mai eminenți bărbați ai partidului liberal, va interpela deja în o ședință apropiată în chestia națională. Regele a primit pe miniștri în audiență.”

Coincidențe suspecte.

Ziarele maghiare publică satisfăcute știrea, că ziarul „Kölnische Zeitung,” care era favorabil chestiunii noastre naționale 'și-a schimbat de tot tactica, și dă dreptate Ungurilor.

Foi opoziționale din București spun, în legătură cu această știre, că „Kölnische Zeitung” își primia informațiunile referitor la chestiunea noastră națională dela dl — Dim. Sturdza.

Ziarul „L'Estafette”, care a fost totdeauna atât de favorabil chestiei noastre naționale, publică în numărul seu de Duminecă 8 Martie un articol ostil nou, declarînd Manifestul de „anticonstituțional”; înălțînd în înaltul cerului constituția maghiară, „care este, după cea a Angliei, cea mai liberală din Europa” (!!); afirmînd că „marea majoritate a Ungurilor, fără deosebire de rasă (!?) voeste menținerea unității pe baza acestei constituțiuni”; că „nu sistemul 'abstinenței predicat de ani de zile de către șefii Românilor din Transilvania, va servi interesele acestor populațiuni”; că acești șefi ai Românilor „de parte de a se arăta recunoscători, cel puțin suspendînd agitația lor, au voit să o reieie din chiar punctul unde au fost întreprinși de justiție”; și că altminterlea se poartă Polonii, „cari fac un curios contrast cu manifestațiunile comitetului român și cari au adresat într'o adunare, ținută la Budapesta, la toți locuitorii de limbă străină, Slovaci, Români, Cehi, Sârbi și Nemți invitațiunea de a urma exemplul Polonilor și a participa cu Maghiarii la sărbările millenare”.

Nu știm dacă acest articol însemnează într'adevăr o schimbare de direcție în atitudinea ziarului „L'Estafette” în chestia națională română, sau dacă nu cumva s'a străcurat în ziar fără știrea și aprobarea bărbatilor, cari compun direcția lui și cari până acum au apărut totdeauna cu căldură cauză noastră. Un lucru însă e vîdit, că între destăinuirile din urmă asupra chipului cum s'a plînuit colocuirea chestiei naționale de către clica Brote-Slavici & consorțiu în schimbul unei legi electorale „europenești”, și între vederile identice ale acestui articol, e o legătură suspectă, sau, ca să fim la modă, un ciudat „nec causal”. Dacă Slavici ar și franțuzește, am bănuî că el e autorul; cum însă nu știe, articolul va fi fost trimis din Budapesta ziarului francez, de către te-miri-ce alt Slavici.

Publicul se judece cum trebuie considerăți și tratați mișteluții de suflet, cari prin intrigi și tradări rușinoase, ne înstrăinează simpatia ce s'a manifestat pentru cauza noastră în presa străină!

Din Viena.

— Corespondență particulară —

Iubileul „României-June”. — Tinerii doctori români. — Baronul Vassilco și tinerimea română. — Millenul. — „Manifestul”. — Broșura: „marfă scumpă”.

Iubileul „României-June” se va sărba în zilele de 8—10 Aprilie. În 11 se va arangia o excursiune. Cu această ocaziune se va improvisa eventual o petrecere cu dans. Mulți foști membrii, cât și numeroși amici ai societății, mai cu seamă din România, au promis, că o să vină la Viena, spre a sărba dimpreună cu tinerimea de aici aniversarea a XXV-a a „României-June”. Din Transilvania, Ungaria și Bănat deasemenea vor veni câteva familii, precum sîntem informați. Sperăm, că până atunci se vor decide mai mulți de a ne onora cu prezența lor. În deosebi public românesc de dame am dori să participe cât mai numeros, ca astfel femeile cele mai frumoase și mai gingașe din toată Monarhia să împodobească marele comers festiv al „României-June”. Vre-o zece dame și domnișoare din provincie ne-au avisat deja venirea dlor. Vivant sequentes.

Listele de colecte pentru adunarea sumei necesare spre a pute întemeia o fundațiune, din care să fie ajutoari „tineri de lege creștină, membrii ai „României-June”, sînt deja distribuite. De bun augur pentru succesul acestei întreprinderi ne-a servit împrejurarea, că lista nr. 80 ne-a fost deja reînnoiată cu suma de 40 fl. v. a.

D-șoara Letiția Roșca din Sibiu a fost sprintena colectantă, care, ca primă rîndunică, ni-a anunțat o primăvară mănoasă. Primească gentila d-șoară și pe această cale mulțumirile noastre!

Comitetele, ce s'au constituit din foști membri ai societății în orașele: București, Iași, Suceava, Cernăuți, Brașov și Arad desvovă o activitate energică întru succesul iubileului. În general interesul ce-l arată marile public românesc față de „România-Jună”, se datorește tot pe atîta bunului renume ce 'și-l-a susținut societatea timp de XXV ani, ca una dintre cele mai fruntașe societăți studențești vieneze și prima între societățile academice românești, cât și împregiurării, că iubileul cade în același timp, când se inaugurează sărbările millenare. Vom da și noi, Românii, prin acest iubileu lumii străine, cu o dovadă mai mult, că sîntem un factor cultural și plin de vitalitate.

Pentru „Almanachul festiv” au încurs destule lucrări. Așteptăm numai să ne sosească colaboratul reginei spre a începe tipăriul. —

Despre promoțiunea doctorilor Roșca și Comșa s'a luat notiță în coloanele „Tribunei” în diferite rînduri. Ca cronicar scrupulos trebuie însă să mai adaug unele observații. Tinerii doctori au fost în tot timpul studiilor lor unii dintre cei mai aprigi naționaliști între tinerimea română vieneză.

Dr. Roșca illo tempore a lucrat și el mult întru realizarea editării „Repliei”. Dinul este unul dintre universitarii, cari au subscris apelul către publicul românesc, în care se cerea, ca să se facă o colecție, pentru tipărirea „Repliei”. Dr. Comșa, fost secretar, casar și președinte la „România-Jună”, a fost în totdeauna unul dintre conducătorii tinerimii. La nenumărate ocazii a știut dinul ca reprezentantul Românilor să ne valideze interesele cu pricepere și demnitate, contribuind astfel în mare parte la câștigarea simpatiei și respectului, ce ni-l păstrează străinii.

În urma vorbirii ce a ținut-o baronul Vassilco în ședința din 28 Februarie a camerei, tinerimea română a exmis pe domni Dr. N. Comșa și A. Vajda, spre a-l felicita pe deputatul român la succesul obținut și a-l ruga să continue și mai departe în apărarea intereselor românești.

DI deputat Vassilco a primit în mod foarte afabil pe reprezentanții nostri.

Ungurii fac cele mai caraghioase încercări de a face reclam pentru tîmbălăul millenar. Nu este cafeaneauă și birt în toată Viena, în pissoirul căruia să nu se afie așat placatul cu Árpád, pe care-l ridică cei șapte „duci” pe seut. Vienezii cu „hamur”ul lor cunoscut nu estează de a-și pronunța părerea, ce o au despre „tirgul de țeară” judeo-maghiar.

Pe placatele din chestiune de prin locurile de cuviință sînt exprimate o mulțime de păreri mai puțin și mai puțin cu spirit. D. e. Lui Árpád 'i-a desemnat o mîna sprintenă un nas de Jidan.

În alt loc și „duci” sînt înzestrați cu atari nasuri. De regulă se afie lângă sabia marelui Árpád inscripția „Grossrabiner Árpád”. Unul a scris „Sau Judáo-magyarén”,

altul în versuri își exprimă părerea scriind pe afișul din chestiune:

„Auch selbst mit Judenblut gemischt
Bleibt der Magyar noch immer dumm
Im Anstandsort lüdt er uns ein
Hüfflich! — à la Millenium”.

Manifestul comitetului național a stîrnit în toate cercurile vieneze admirație ori surprindere, căci nu presupuneau Nemții atîta tenacitate, exacerbare și perseverență la conducătorii Românilor!

Că tăcerea este marfă scumpă, a dovedit-o domnul Slavici dispunînd, ca să se trimită dela „Revista Orăștiei” la adresa „României-June” vre-o 50 exemplare din broșura d-sale. Sosirea broșurilor a provocat ilaritate generală. Între tinerimea de aici zadarnic voese să facă acești stimabili proselitism și „Bauernfängerei”. Considerînd, că „România-Jună” se afie în ajunul iubileului de XXV. ani, am primit dărnica dlui Slavici ca o încercare de a ne plăti îndrît în broșuri id est „marfă scumpă” o pîrticică din suma ce o datorește d-sa societății „România-Jună”. De! — este adevărat, că broșura d-sale nu sună, ci bîrfește, dar' poate nu ne ține de demni de a ne plăti datoria în bani sunători, ori poate crede, că ne-am uitat de ea.

DI Slavici trebuia să știe ce a scris în cartea „Die Rumänen”: „Românul e cuprins de o încăpăținare stupidă” și „ține minte”. Și noi la societatea noastră îl ținem în evidență cu banii, ce ni-l datorește stimabilul „fruntaș”.
Nucleus.

Din parlamentul maghiar.

Ședința din 11 l. c.

După-ce prezentează ministrul Dániel proiectul de lege referitor la construirea căii ferate Vințul-de-jos—Sibiu—Turnu-roșu se purcede la combinarea discuției asupra bugetului de justiție.

Okolicsányi László pledează pentru propunerile lui Visontai și Polónyi și se ocupa apoi cu modalitățile creării unui fond civil, care să fie drept monument al anului millenar. Urgează introducerea procedurii curiale în afacerile electorale și cere reformarea procedurii penale, regretînd, că în cadrul justiției obvin lucruri de colorit politic. Sulevează apoi din nou chestia prezidentului Zsitvay Leo, care face imposibil mersul normal la orice pertractare finală, abuzînd de puterea sa — discrețională.

Tompa Anton arată rolul protecțiunii în avansarea ofișanților de stat, care grasează îndeosebi în capitală.

Ugron Gábor desfășură cu argumente activitatea volnică și brutală a lui Zsitvay Leo. Vorbitorul este adevărat futurrupt de exclamările opoziției: Rușine, obrăznicie! Provoacă pe ministrul a nu provoca opinia publică, ci a delătura la timpul seu pe nemernicul preșident.

Prezidentul încheie dezbaterile generală și dă cuvîntul ministrului Erdélyi.

Acesta își ține de datoriță a lua înaintea de toate în apărare pe atacatul Zsitvay, apoi polemizează cu singuraticii antevorbitori din opoziție, voină a dovedi de nebasate propunerile lui Visontai și Polónyi.

După vorbirea de încheiere lui Polónyi ținută în ton foarte provocător la adresa ministrului, dezbaterile se încheie și majoritatea votează bugetul în general, respingînd propunerile lui Polónyi și Visontai.

La sfîrșit interpelează Hegedüs și Holló în afaceri locale.

Cronica politică.

(Antisemitism înaintea). În Retz, lângă Viena, s'a convocat din partea presei germane creștine din Austria-de-jos pe ziua de 8 c. o mare adunare populară. S'au și adunat circa 6000 de oameni și la adunare au luat parte și deputații Lueger și Stein. Autoritățile însă au disolvat adunarea pe motiv, că „se ține sub cerul liber, ceea-ce n'ar fi permis”. Lueger a plecat îndrît spre Viena, între ovățiunile entusiaste ale mulțimii.

În ședința dela 9 c. a Reichsrathului, deputatul antisemit Gessmann a și adresat guvernului o interpelare de urgență, cerînd satisfacția pentru călcarea de lege din partea autorităților, ordonându-le, ca pe viitor să nu împedice alegătorii a ținea adunări.

Ministrul-preșident Badeni, a luat nu e vorbă în apărare, dar' nu s'a opus de loc ca „Reichsrathul să-și exprime dorința, ca guvernul să facă posibile adunările, mai ales că guvernul nu are simțământul de a împedica adunările.”

Propunerea deputatului Gessmann a și fost primită cu mare majoritate; au votat

pentru: stanga germană, antisemiții, germani-naționali, cehii și partidul popular catolic; contra: Polonezii și clubul Hohenwarth.

Antisemiții iubiau asupra victoriei.

Unii zic, că liberalii au vrut să-și răsuflare asupra contelui Baden, fiindcă în lăsară să se blameze, cu două zile înainte în discuția comisiunii bugetare despre crearea noului minister al căilor ferate; după alții e arăși din neșă, că a făcut pe placul Cehilor de a introduce limba cehică ca limbă oficială internă la judecătorii și tribunalele de toate instanțele în Boemia.

„Ori-și-cum ar fi, zice corespondentul din Viena al lui „P. Lloyd“, votarea aceasta dovedește, că între contele Baden și stanga-germană trau bun și stricat.”

Ear noi putem zice, că votarea este dovadă despre o mare scădere a valorii morale a liberalilor, cu toate că formează partidul cel mai mare la număr (109 deputați) în Reichsrathul cisleithan.

Ca adevărată caracteristică facă una: clubul polonez a exclus din sine pe deputatul Levakovski, fiindcă singur el numai din tot clubul a votat pentru propunerea lui Gessmann.

(Goluchovski la Berlin). De luni seara, 9 Martie, ministrul de externe al Austro-Ungariei se afla în Berlin. Scopul călătoriei l-a ghicit desigur fiecare ceh, care măcar cât de puțin regulat urmărește mersul întemplierilor politice, ori-și-cine a priceput, că nu poate fi vorba de altceva decât: consfătuirea contelui Goluchovski cu împăratul Germaniei și sfetnicii sei despre situația creată Italiei prin desastrul dela Adua și apoi: ce e de făcut cu ea, oare se o țină încă în tripla alianță ori se o înlocuiească prin altceva. În cel dintâi caz, dacă ar rămâne membru al „triplei“: cum se l-a ajute, cum se fie spriguită pentru a-și păstra carecum prestigiu ei de mare putere.

Oficiosul „Fremdenblatt“ îndată Marți dimineața publicase un articol strajnic oficios, jurându-se de fidelitatea legăturilor între cele trei puteri și asigurând pe necredulii, că situația triplei nu se va schimba într-un nimic.

Ear oficioasa „Nord. Allg. Zeitung“ încă o ia pe coarda aceasta aruncând frase d-astea: Pentru Germania și Austro-Ungaria „incidentele“ (!!) din războiul colonial african nu pot avea nici o înfruntare asupra poziției Italiei în tripla alianță... „Visita contelui Goluchovski în Berlin nu stă în nici un fel de nex causal cu întemplierile din Erythraea“...

„Dacă se va vorbi (cu acest privilegiu) și despre Italia, apoi de sigur nu din punctul de vedere „de-a slabi raporturile cu cel al treilea în alianță“... etc. etc. La sfârșit foia arhi-oficioasă se întoarce contra ziarelor engleze care ațită puterile continentale una contra altele, caracterizând această procedură de „frivolă“.

În sensul intactei mențineri a triplei alianțe și după desastrul se pronunță și al doilea oficios german: „Hamburger Correspondent“.

Se înțelege pe vorbe oficioșilor nu se poate pune nici un pond; ceva sigur despre rezultatul întevederii va transpira poate numai după relatoarea contelui Goluchovski acasă.

Prima convorbire între ministrul de externe austro-ungar și împăratul Wilhelm II. a avut loc Marți spre seară, pe la orele 6 1/2. Depeșa biuroului de corespondență spune, că a ținut 3/4 de oră, și că „nici o altă persoană n'a fost de față“; pe când în depeșa particulară a lui „N. Fr. Presse“ se spune: „Convorbirea între împăratul și contele Goluchovski, nu e vorba, n'a avut loc fără martori, dar totuși așa, că convorbirea avea un caracter intim“ (!).

Afară de aceasta, depeșile foarte lungi vorbesc numai de dejunuri, prânzuri, cene și alte asemenea. Peste tot însă, comentariile sunt foarte sărace, sgârșite, trase de pâr; au caracterul tragerii pe sfoară. Îți fac impresie mai ales comentariile presei germane a ibovnicului, care pe când spune vorbe dulci și desmierdătoare ibovnice sale cu mâni în cruce după spate face semnuri de înțelegere altei ibovnice. Ei, așa e lumea; vorba e numai, cine va fi tras pe sfoară, sau chiar înșelat?

Stările în Italia

(după desastrul)

Îndată în primul articol, în care ne ocupăm cu catastrofa trupelor italiene dela Adua, am zis, că urmările ei vor fi enorme, necalculabile. Nici azi încă nu putem caracteriza mai precis urmările ce așteaptă Italia cu alt calificativ, decât tot numai cu vorba necalculabile; căci așa zis, nimeni, poate nici însuși regele Umberto, nu-și da seamă de ceea ce se va întâmpla, de ceea ce se poate chiar întâmpla. Să înregistrăm deci pe scurt șirul evenimentelor.

Din rapoartele ulterioare despre lupta însăși, aflăm că toate tunurile angajate în bătălie au fost nimicite; toți ofițerii tunari ai coloanei Arimandi au fost uciși de Abyssinieni; și toate căruțele de tren ale Italianilor au căzut pradă în mâinile inamicului; un mare număr de ofițeri au fost prinși de dușman, printre ei și locotenent-colonelul Galliano, comandantul fortăreței M. kalle până la capitulare. După o scrisoare publicată în ziarul „Tribuna“ din Roma, trupele lui Baratieri suferiau deja de o lună de zile din cauza lipsei simțitoare de hrană. „Agenția Stefani“ anunță, că noul generalism Baldissera a trimis pe maiorul Salsa la regele Menelik spre a-l ruga să-și dea voie a fi îngropați Italianii căzuți la Adua și spre a se informa despre numărul total al prizonierilor.

Trupele bătute la 1 Martie se împrăștiară în fugă nebulă în toate direcțiile și colțurile ce se află între locul catastrofei și Massanah, toți se repezau către Marea-Roșie, în credință, că Abyssinienii îi vor urmări până acolo. Teama celor bătute însă s'a dovedit, ca neîntemeiată, căci dușmanul a rămas deocamdată nemiscat pe câmpul bătăliei. Fugiiți s'au refugiat așadar în diferite locuri ascunse întărite sau chiar fortărețe; cei mai mulți se adăpostiră nebănuind nimic rău în cea mai puternică fortăreață pe drumul spre Massauah, în Adiorat. În curând aflară însă, că refugiu lor este înconjurat de Abyssinieni și așteaptă, s'armanii, resignați ziua fatală unde vor fi silii să se capituzeze.

A doua fortăreață mare în stăpânirea Italianilor este Kassala, în linie dreaptă departe spre Apus dela Massauah, și spre Mează-Noapte dela Adua, fortăreață până acum nesupărată. Ziarul „Italia Militare“ publică acum știrea sigură, că 10.000 derivași țin încinsă Kassala și înaintea ei Agordat, loc întărit tocmai la jumătatea drumului între Kassala și Massauah. Ziarul „Caffaro“ anunță, că ținuturile Agame și Oculi-Cusai se află în mâinile dușmanului și că fortărețele dela Addi-Ugri și Holai au fost părăsite de Italiani.

„Agenția Stefani“ anunță, că toți fugarii, răniții și peste tot toată lumea se concentrează în orașul întărit Asmara, numai 35 kilometri dela Massauah și unde generalul Baldissera așteaptă acum ce soarte e rezervată acum trupelor sale și renumelui seu. Când va căde Kassala și Adorgat, derivași (porecliți și Mahdistii, mohamedanii din Sudan) vor înainta de sigur și mai spre răsărit și atunci poziția generalului Baldissera în Asmara va deveni din cele mai critice, căci dinspre mează-zi și mează-noapte vor năvăli și Abyssinienii. Și căzând odată Asmara, soarta întregii colonii italiene Erythraea este pecetluită, Italianii vor fi silii să se retragă cu totul din Africa — muncă zadarnică de 21 ani, care a costat enorme jertfe în oameni și bani.

Acasă — în Italia, situația încă este foarte tristă. Ministerul nou e format, cu caracter coalițional: president va fi marchizul Rudini, războiul Ricotti, un general de valoare, cu vederi mălăioase privitor la continuarea campaniei în Africa. Demonstrațiile furtunoase în diferite orașe n'au încetat încă, spiritele sunt încă tot foarte agitate. Așa spre pildă lui „Wiener Allg. Zeitung“ i-se telegrafează din Roma: În Como, Cremona, Sonario s'au întemplat neorândueli. În Broni se produse lăcășierare între demonstrații și cavalerie, mulți au rămas răniți. Reuniunea femeilor din Milano, unde sunt membre damele din cea mai înaltă aristocrație, au trimis reginei Margareta următoarea depeșă: „Apelăm la inima de mamă a Maiestății Voastre, rugându-vă de a vă valida influența, pentru-ca să poată înceta strigătele de durere ale altor mame, strigăte pricinuite prin nenorocitul războiului din Africa“.

„Agenția Stefani“ anunță: Deoarece Italia este cufundată în dolii prin pierderea fiilor și căzuți în Africa, regele a ordonuit, că din incidentul zilei sale de naștere, 14 Martie, să nu se aranjeze nici un fel de sărbătoare. Tot în această privință foile din Viena conțin următoarea publicare: Regele Umberto al Italiei s'arbează la 14 l. c. ziua nașterii sale. Din acest incident era să se țină — ca în toți anii — la ambasadorul italian contele Nigra, primirea obișnuită a reuniunilor de binefacere italiene, precum și a altor membri ai coloniei italiene din Viena. În urma întemplierilor însă, anul acesta ori-ce fel de primire a fost abuzată.

Ca un semn extrem de caracteristic pentru situația internă a Italiei este și desertarea en masse a soldaților italieni în străinătate, în primul rând în Tirolia. Eată unele depeși privitoare la această împrejurare:

Bozen, 7 Martie: În zilele din urmă au trecut granița austriacă la A la, cam 300 persoane, recruți din 1872 ai armatei italiene, care erau să fie convocați pentru Africa, spre a se subtrage astfel obligamentului lor

de serviciu. La Trient, Roveredo și Bozen petrec foarte numeroși Italiani, cari nu voesc să dea urmare convocării.

Bozen, 9 Martie. Ieri au încercat un cârd de vre-o 30 desertori din Italia să ajungă peste Campillo și Selajoch drumul de fer; sus pe munte însă l-a apucat o ceață groasă și viscol, ei se rătăciră și au venit numai după îndelungate rătăcirii, într-o stare deplorabilă la Wolkenstein, unde mai mulți au trebuit să rămână.

Zemun, 9 Martie. Patruzeci-și-opt Italiani obligați la serviciul militar au fost opriți la cererea guvernului italian în Zemun și împedeceți a-și continua drumul spre Bulgaria.

Pentru Marția viitoare, 17 Martie, sunt convocate camerele. „Gazzetta Piemontese“ scrie, că deputatul Bonaiuto va propune punerea fostului minister în acuză. În Genua circulează o petiție cu același cuprins, numărând deja de mai multe sute de iscălituri.

Luzern, 9 Martie. Numeroși desertori italieni vin peste graniță.

Mentone, 7 Martie. Din toată Italia nordică se imbulzesc acum străini pe la Riviera. În Milano, Genua și Torino a izbucnit o adevărată fugă de oaspeți iernatici și de călători pentru plăcere. Hotelurile dela Riviera nu pot pe departe să încapă atâția oaspeți italieni ce năvălesc acolo. Din istorisirile nou veniților ese lămurit, că în Italia trebuie să domnească mare febre.

La sfârșit o depeșă semnificativă din Roma, publicată în „Neue Freie Presse“, încă cu data de 7 Martie:

„Deși dispoziția sufletească a poporației tot este încă războinică, totuși în cercurile normative tot mai mult devine preponderantă ideea de a părăsi aventura africană. Oameni de stat, a căror vedere nu este întunecată de megalomanie, recunosc, că milioanele cele multe, pe care le-ar înghiți o nouă campanie în Erythraea, ar pute să fie întrebuințate în mod mai folositor, mai rodnic întru îmbunătățirea stărilor economice“.

Toate acestea înșirate mai sus sunt numai o parte și numai reflex slab al adevăratei stări pricinuite de catastrofa dela Adua. Situația se poate înrăutăți numai, a se îmbunătăți — nu.

CRONICĂ

Sibiu, 13 Martie n. 1896.

„Dreptatea“ în fața unui nou proces. Cetim sub acest titlu în numărul mai recent al „Dreptății“ din Timișoara: „Redactorul nostru responsabil este citat la judele de instrucție pe mâne 13 Martie la 3 ore p. m. Pentru ce? — Nu știm!“

Cutremur de pământ. „Gazeta Transilvaniei“ scrie: Azi-noapte pe la orele 12 s'a simțit în orașul nostru un cutremur de pământ destul de puternic, care după o mică pauză s'a repetat. Cutremurul a fost însoțit de un sgomot suteran deosebit de puternic. Nenorociri nu s'au întemplat.

Alegerea de notar comună în Sătul-nou (lângă Panciova), după cum ni-se scrie, se va face în 28 Martie a. c. st. n. — Petițiunile sunt a se substerne preturi din Panciova până la 27 Martiu a. c. st. n. — Ar fi de dorit, ca pentru acest post să reflecteze, cât mai mulți Români.

Odoare millenare. „Bud. Hirap“ anunță că în contra fostului primar din Gyöngös (cotton Heves), Csornor Kálmán, actuala reprezentanță orășenească a pornit procedură disciplinară și a orânduit asigurarea prin înabularea sumei de 3347 fl. Csornor este unul din căpeteniile partidului liberal din amintitul comitat și candidatul fișpanului pentru postul de primar.

Aviz. P. T. Domni cari au colectat și ne-au trimes oferte benevole în bani, lucruri de mână cărți etc. spre scopul înființării unui fond în comuna Șimșur pentru ajutorarea tinerilor ce voesc a se aplica la meserii — sunt rugați a ne scusa pentru întârzierea publicării socoteii publice, care se va face numai după 1 Aprilie a. c., până la care termen sunt rugați și ceilalți domni colectanți, cari au primit liste dela noi să binevoască a ne comunica rezultatul. Comitetul.

Milleniul e totul ovresies. Despre aceasta de sigur nu mai încapă nici o îndoeală. Eată cum o dovedește și depeșa din Londra, publicată în „P. Lloyd“ dela 10 Martie: „Astăzi (9 c.) s'a ținut în Mansion-House o adunare a comitetului englez pentru expoziția millenară. S'a constituit un comitet executiv, consistând din: consului austro-ungar cavalier Henval; presidentul reuniunii jurnaliștilor străini, Pollak; presidentul reuniunii ungurești din Londra, Weiss; secretarul acestei reuniuni, Felbermann și Arthur Diósi (recte Nussbaum). Afară de Henval (și încă nu sunt rugați pe deplin siguri), toți ceilalți sunt Ovrei galițieni. Gratulăm sincer națiunii „singure alcătuitoare“.

Curent antimaghiar în Austria. Am amintit deja odată câte scrisori de aderență și de mulțumită a primit deputatul în dieta Austriei-de-jos, Schöffel, pentru vorbe bine contra Maghiarilor cu privilegiul discuțiunii asupra reînnoirii pactului economic. Acuma scrie „Deut. Volksblatt“, că d. Schöffel

a fost până acum numit cetățean onorific de cătră 94 de comune din Austria-de-jos.

Obrăznicia Ovrelor galițieni. În Lemberg s'a întemplat următorul cas: După moartea proprietarului creștin (cu numele Robert Dome) a unei mori cu vapor, a cumpărat-o un consorțiu, din care face parte și un Ovreu. De atunci se macină în moară și făină „ovrei“ și un număr oare-care de Jidovi au găsit acolo ocupație. În curând acești lucratori jidovi au dat jos chipul Maicei-Preceste, care de ani de zile era atârnat pe părătele cancelariei și l-au aruncat în curte. Lucrătorii creștini ai morii au găsit chipul, l-au dus la administratorul amenințând că se vor pune în grevă, dacă tabloul nu va fi pus e arăși la locul seu. Administratorul a îndeplinit cererea lucrătorilor creștini, dar casul a produs mare iritație în oraș, încât însuși ziarul filosemit „Prsegond“, fondat și subvenționat de cătră „Länderbank“, s'a văzut silit a aminti Jidovilor din Lemberg să nu întindă prea mult coarda, căci ar pute plesni.

Din India. Măne-seară se va face o producție interesantă în sala dela „Gesellschaftshaus“. Dr. phil. Kurt Boek va ține o prelegere despre impresiunile și pățaniile sale avute în decursul alor 3 călătorii prin India. Prelegerea, serioasă și hazlie va fi însoțită și de tabouri prosternute pe pânză. Începutul la 7 ore seara.

Furt în palatul regal sârbesc. Multă senzație a făcut furtul întemplat în zilele trecute în palatul regelui sârbesc. Masa din odaia de lucru a regelui Alexandru a fost spartă și banii aflători în ea, o sumă de vre-o 60.000 de franci, au fost furati. S'a răspândit însă știrea, ce acum se da de pozitivă, că împreună cu suma aceasta au fost furate și mai multe acte de mare însemnatate. Cercetările s'au pornit.

Academia franceză a acordat jumătate din marele premiu Thiers, destinat pentru „încurajarea literaturii și lucrărilor istorice“, conaționalului nostru, principelui G. Bibescu pentru scrierea sa „Le vegne de Bibesco“.

Loteria maghiară de clasă. În 11 l. c. s'au început tragerile pentru clasa a II-a. A câștigat 20.000 coroane nrul 68.001; 15.000 cor. nrul 73.403; 4000 cor. nrul 67.612; 2000 coroane numerii: 39.397, 87.115, 11.8130; ear' 1000 coroane numerii: 8298, 11.278; 18.862; 52.536; 65.735; 74.163; 99.873.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

Budapesta, 13 Martie n. Comisiunea a IV-a parlamentară a respins recursul dat contra alegerii dela Stomfa și a verificat-o. Doi membri au dat un extins vot separat. Acestia vor și repăși din comisiune.

Viena, 13 Martie. Studenții germani naționaliști și antisemiți au luat hotărârea ca studenților jidovi să nu le mai dea satisfacție cu arma.

Calendarul zilei.

14 Martie n. 1896.

Italian: Sf. Mo. Teodot.

Gregorian: Matilda.

Soarele: răsare 6.1, apune 5.48 m.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 13 Martie n. 8 ore dimineața.

Presiunea atmosferică în mm. (Mediul lunar 755.5)	Diferența din pres. în mm.	Temperatura aerului în Celsius	Maximal și minimal de temperatură	Direcția și vântului
759.2	-6.0	+0.6	+8.2-1.3	NV

Din țară 11 Martie n. 7 ore dimineața.

Stațiunile	Presiunea atmosferică în mm.	Temperatura aerului în Celsius	Vântul direcția și viteză
Budapesta	756	-0.7	NV 3
Sătmăr	767	-0.2	NV 4
Cluj	744	-1.2	V 5
Grova	756	-0.6	V 1
Arad	756	-1.0	SV 2
Panciova	758	-0.4	SV 1

Sosiți în Sibiu.

În 12 și 13 Martie n. 1896.

Hotel „Imperatul Romanilor“. Boicescu din București, O. Miller din München și I. Mikozey, ingineri I. Gultzer, Klavivo, M. Chiamtatsch și C. Sedlacek din Viena, V. Indig din Cluj, toți voiajori Heiden și N. Rotter, privatieri. Putnoky, preot. I. Ivanovitch din Lugoj, Stefanovitch din Comloș și Kozeny, comercianți.

Hotel „Neurhrer“. De Fedra, general-majord din Brașov. I. Teutsch din Brașov, G. Schuler din Mediaș și I. Guttman din Budapesta, toți comercianți. A. Braun, voiajor din Budapesta. I. Brust, inginer din Alba-Inlia. S. Fodor, inginer. I. Reiss din Viena. D. Weiss din Budapesta, D. Blaga din Brașov, voiajori. Neuhaus și I. Rosenberg, com. reanți.

Hotel „Meltzer“. V. Ben, agent din Budapesta. Gutman, comerciant din Lemberg. Guld, neguțator. D. Ianko cu fiica, privatier din Brașov. H. Warter, voiajor din Arad. I. Schmiederer din Viena, P. Mandarsky din Züric, voiajori. Contele S. Kuhn din Deva. G. Postea, învțător din Avrig. A. Firr, privatier din Alkmar.

Hotel „Habermann“. N. Szász din Bendorf și T. Ienciu din Fofeldea, notari.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 11 Mar. 1896. n.

Săminte	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.		Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
		dela	până		dela	până
Grâu	77	6.80	6.90	78	6.85	7.00
Băntănesc nou	77	6.85	6.95	78	6.90	7.05
Grâu dela Tisa	77	6.80	6.90	78	6.85	7.00
Grâu „Pesta“	77	6.80	6.90	78	6.85	7.00
Grâu dela Alba-Reg.	77	6.80	6.90	78	6.85	7.00
„Bacica“	77	6.90	7.00	78	6.95	7.10
Grâu ung. de Nord	77	—	—	78	—	—

Săminte, vechi ori noue	Solu	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
			dela	până
Săcară	Orz	70-72	6.40	6.50
de nutreț	de vinar	60-62	4.80	5.00
de bare	de bare	62-64	5.25	5.30
de bare	de bare	64-66	6.00	6.10
de bare	de bare	66-68	6.10	6.20
de bare	de bare	68-70	6.10	6.20
de bare	de bare	70-72	6.10	6.20
de bare	de bare	72-74	6.10	6.20
de bare	de bare	74-76	6.10	6.20
de bare	de bare	76-78	6.10	6.20
de bare	de bare	78-80	6.10	6.20
de bare	de bare	80-82	6.10	6.20
de bare	de bare	82-84	6.10	6.20
de bare	de bare	84-86	6.10	6.20
de bare	de bare	86-88	6.10	6.20
de bare	de bare	88-90	6.10	6.20
de bare	de bare	90-92	6.10	6.20
de bare	de bare	92-94	6.10	6.20
de bare	de bare	94-96	6.10	6.20
de bare	de bare	96-98	6.10	6.20
de bare	de bare	98-100	6.10	6.20

Cursul pietii din Sibiu.

Din 13 Martie n. 1896

Hartie-monetă română	Cump.	9.49	vând.	9.55
Libre turcești	„	10.70	„	10.80
Imperiali	„	9.52	„	9.57
Sabile rusești 100 k	„	12 1/4	„	1.28
albi	„	5.50	„	5.65

Bursa din Budapesta.

Din 11 Martie n. 1896

Renta de aur ung. 6%	122.15
„ de aur ung. 4%	122.15
„ val. cor. 4%	98.75
Impunatul căilor ferate ung.	125.50
(1-a emisiune)	121.50
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung.	102.00
(2-a emisiune)	97.00
Bonuri rurale ung.	98.00
„ croate-slavone	100.10
Obligațiunile desp. regalilor	152.00
Impunat cu premiu ung.	141.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	100.50
Renta de hârtie austriacă	100.75
„ de aur austriacă	12.023
Losurile austriace din 1860	1015.00
Acțiunile băncii austro-ungare	1015.00
„ de credit ung.	1015.00
„ de credit aust.	1015.00
Scrisori fonciere ale institut. de cred. și econom.	1015.00
„ Albina	1015.00
Argintul	5.67
Galbeni împărătești	9.57
Napoleon d'or	59.02
Mărci 100 imp. germane	128.00
Londra 10 Livres sterling	128.00

Bursa de Viena.

Din 11 Martie n. 1896

Renta de aur ung. 6%	122.14
„ de aur ung. 4%	99.00
„ val. cor. 4%	125.50
Impunatul căilor ferate ung.	121.70
(1-a emisiune)	100.00
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung.	97.14
(2-a emisiune)	101.00
Bonuri rurale ung.	153.00
„ croate-slavone	142.00
Impunat cu premiu ung.	100.65
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	100.95

„HAȚIEGANA“

ASOCIAȚIUNE DE ANTICIPIAȚIUNE ȘI CREDIT ÎN HAȚEG.

Încheierea conturilor

pe al VIII-lea an de gestiune 1895.

Părți fundamentale (acțiuni) 401, valoarea 20.050 fl. v. a.

Contul bilanțului pro 1895.

Active:			Pasive:		
1 74	Casa în numerar	2175 28	1 72	Părți fundamentale 401	20050 —
2 78	Credite cambiale	fl. 85.828.—	2 71	Depuneri și interese capitalizate	76343 0
	Credite cambiale cu acoperire ipot.	30.560.—	3 32	Fondul de rezervă	8784 13
3 47	Mobilier	fl. 138.50	4 64	Interese de acțiuni restante	132 60
	Mobilier după amortisire de 10%	13.85	5 39	Contribuție după interesele capitalizate la depuneri pe semestrul II 1895	215 77
4 45	Spese procesuale	419 90	6 48	Interese transitoare anticipate	1464 52
5 75	Spese de protest	77 —	7 70	Dividende neridicate	70 50
6 51	Divers cont debitor	57 79	8 76	Reescompt	7894 —
			9 57	Binefaceri neridicate	15 —
			10 56	Mărci de prezență	315 —
			11 80	Profit curat	3957 90
		119242 62			119242 62

Contul profitului și perderilor.

Eșite:			Venite:		
1 39	Contribuțiune	fl. 932.69	1 38	Spese de fondare	16 —
	Contribuțiune interes. la depuneri pe sem. II 1895	215.77	2 79	Interese de escompt	10817 88
2 41	Timbre	135 57	3 66	Competență de scris	2159 11
3 74	Porto	30 66	4 67	Accidență	313 84
4 49	Chiria de casă	120 —			
5 56	Mărci de prezență	315 —			
6 77	Interese de reescompt	1156 47			
7 65	Salare	2180 —			
8 68	Spese administrative	171 72			
9 69	Interese la depuneri	4077 20			
10 47	Amortisare din mobilier	13 85			
11 80	Profit curat	3957 90			
		13306 83			13306 83

Hațeg, în 31 Decembrie 1895.

Bontescu Mihály m. p., Ioan Baciú m. p., Ioan Muntean m. p.,
director. cassar. comptabil.

Subscrisa comisiune de supraveghere am examinat contul bilanțului precum și contul profitului și perderilor și confruntându-l cu registrele principale și auxiliare purtate în regulă le-am găsit în consonanță cu acelea și exacte.

Hațeg, în 10 Martie 1896.

Ioan Cornea m. p. Georgiu Balaș m. p. Paul Oltean m. p.

La „Institutul Tipografic“ în Sibiu se află de vânzare

CARTEA DURERII

DE EMIL BOUGAND.

TRADUCERE DE

IACOB AFIN NICOLESCU.

Editor: Dr. E. DĂIANU.

Prețul 70 cr.

Această carte a fost recomandată de către Exc. Sa Metropolitul Victor Mihály de Apșa printr'un circular special.

„Institut Tipografic“ în Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Însoțirile de credit

împreunate cu

însoțiri de consum, de vânzare, de viieri, de lăptări etc. și instrucțiunile trebuincioase.

Îndreptare practică

pentru

înființarea și conducerea de astfel de însoțiri de

F. W. RAIFFEISEN.

Edițiunea a V-a.

Traducere autorizată de

Dr. Aurel Brote,

directorul băncii gen. de asigurare m. „Transilvania“.

EDITURA

„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibului“.

(280 pagini mari).

Cartea costă 80 cr. (cu porto postal 90 cr., recomandată 1 fl.) și se poate cumpăra dela

Institutul Tipografic în Sibiu.

Slivovița de Bănat

premiată cu diploma de onoare, medailă de aur și hors concours, din căzănăriile lui

Câmpianu și Smeu,

Prigor (Bănat).

[3590] 20—25

Deposite: Viena IV., Wiedner Gürtel nr. 20.
București, Calea-Griviței nr. 117.

Se caută reprezentanți români în orașe mari pentru Austro-Ungaria.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască legea numită veterinară. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicare populară a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tirgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe
despre

LEGEA VETERINARĂ

și

BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(134 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

Institutul Tipografic în Sibiu.

Dela Tipografia „Aurora“ A. Todoran

din Gherla — Szamosujvár se pot procura următoarele cărți:

Cuvântări pe Dumineci. *Tom. I. de renumitul orator — în Domnul adormit — *Justin Popșiu*, 48 predică pe 39 Dumineci. Preț fl. 2.20.

***Cuvântări bisericesti** (acomodate pentru ori-ce timp) de Ioan Papiu. Tom. I. Ediț. II. Preț fl. 1.20.

Cuvântări bisericesti la toate sărbătorile de peste an de Ioan Papiu. Preț fl. 1.50.

Cuvântări funebreale și iertăciuni pentru diferite cazuri de moarte, întocmite de Ioan Papiu. Preț fl. 1.50.

***Cuvântări funebreale și iertăciuni.** Din autori renumiți, prelucrate de Tit Bud, vicar. Preț fl. 1.—.

Catechese pentru pruncii școlari de Tit Bud, vicar. fl. —.40.

***Cuvinte de aur** sau învățături înțelepte date de un părinte fiului său, din operele lui J. H. Campe traduse de I. Sonea. Preț fl. —.60.

Dumnezeasca liturgie a celui dintru sfinți părintelui nostru Ioan Chrysostom de Ioan Borș. Preț fl. —.25.

***Ierarhia bisericească** sau explicarea ceremoniilor sacre prescise la Chirotonia Gradelor s. Ierarchie de Ioan Borș. Preț fl. 1.50.

***Istoria revelațiunii divine**, G. Pop. Tom. I., II. fl. 4.50.

Mamul Catechetic pentru primii ani școl. de Basiliu Rațiu. Preț fl. —.40.

***Predice pentru Duminicile de peste an** compuse și elucrate după catechismul lui Deharbe de Vas. Christe. Tom. I. dela Dum. Vameșului și a Fariseului până la Dum. X. după Rusali. Preț fl. —.90.

***Predice poporale pe Dumineci și sărbători** ocazionale și pentru morți de Gavril Pop. Tom. I., II., III. și IV. Fiecare tom costă numai câte fl. 1.—.

***Predice pe toate Duminecile și sărbătorile de peste an** de Dr. Em. Elefterescu. Preț fl. 1.60.

Rugăciunea Domnului Tatăl nostru explicată pe scurt de Ioan Borș. Preț fl. —.10.

***Reuniunea Românilor din Transilvania și Ungaria.** Studiu național-istoric-religios de Nicolau Maneșu, protopresbiter. Preț fl. 2.—.

***Ritual pentru pruncii școlari** de Tit Bud. Preț fl. —.20.

***Rezultatele filosofiei** sau cunoștințele cele mai de frunte despre natura spirituală a omului, despre relațiile și scopul lui, expuse în mod popular de profesorul Dr. Ios. Frappotti, prelucrat în traducere liberă de I. Papiu. Preț fl. —.60.

Toma a Kempis despre imit. lui Christos, tradus de pe originalul latin de Gavril Pop, canonic. Preț fl. 1.15.

Tipicul preotesc din cărțile rituale prelucrate de Tit Bud, vicar. Preț fl. —.55.

Cartea durerii. Tradusă din limba franceză de Iacob Afu Nicolescu. Preț fl. —.70.

Buchetul. Culegere de cântece culese de I. P. Retegeanul broș. fl. —.25. Legat și aurit fl. —.38.

Bar cobzarul. Novela originală de Emilia Lung fl. —.10.

Bunica și nepoșelul. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvė de G. Simu. Preț fl. —.6.

Cântul în școala poporală. De Iuliu Pop, învățător în Năsăud. Praxă. Teoriă. Cânturi. Preț fl. —.30.

Cartea ilustrată pentru copii și copile. Cu 18 ilustrațiuni, de George Simu. — Această broșură conține istorioare și poezii morale spre excitarea gustului de cetit la copii. — E acomodată această carte și ca premii pentru școlarii diligenți. Preț fl. —.25.

Codrean crăul codrului. Baladă de G. Simu. fl. —.6.

Cântăreata. Novela de Dem. Dan. Preț fl. —.15.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută prin V. Nicoara, prof. gimnas. — Cu portr. M. S. Regina României. Preț fl. —.10.

Chinturi de cari strigă feciorii în joc de I. Pop Retegeanul. Preț fl. —.40.

Cu virful penei. Scrieri satirico-humoristice de Antoniu Popp. I. Monoloage. II. Humor și satiră. O broșură foarte petrecătoare. Preț fl. —.55.

Dialogul Țiganului cu S. Petru în poarta raiului de Aron Boca Velcherianul. Preț fl. —.25.

De când se numește femeia porumbiță? Poveste de Laurențiu Ciorbea. Preț fl. —.12.

Doi turturele de aur. Poveste de Laur. Ciorbea. fl. —.12.

Din trecutul Silvaniei. Legendă de Victor Rusu. Preț fl. —.60.

Zile negre. Versuri de Petrea dela Cluj — cu o prefață de G. Simu. Preț fl. —.25.

El trebuie să se însoare. Novela de Maria Schwarz, trad. de N. F. Negruțiu. Preț fl. —.15.

Economia pentru școalele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Preț fl. —.15.

Felicitări în poezii și prosă la anul nou, ziua nașterii și ziua numelui către tată, mamă, moși, unchi, mătușe, nănași, tutori, preoți, învățători și binefăcători, precum și alocuțiuni și vorbiri cu diferite ocaziuni școlare de George Simu. Preț fl. —.20.

Filoxera omenului, câteva cuvinte despre Vinars, de A. Boca Velcherianul. Preț fl. —.8.

Grua lui Novac. Preț fl. —.12.

Horia lui Pinteza viteazul. Preț fl. —.6.

Idealul pierdut. Novela originală de Paulina C. Z. Rovinar. Preț fl. —.10.

Influența mândriei. Novela de P. C. Z. Rovinar. fl. —.15.

Leonat cel tânăr. Istorie în versuri de Ioan Pop Retegeanul (cu o ilustrațiune), o broșură cu conținut foarte glumeț. Ca în toate scrierile dlui Ioan Pop Retegeanul așa și în aceasta obsearvă omul o adâncă pătrundere în moravurile, obiceiurile și simțimentele țeranului român. Preț fl. —.12.

Lira Sionului sau cântarea sărbătorilor. — Poezii religioase-morale lucrate după s. Scriptură de A. Boca Velcherianul. Cu o precuvântare de G. Simu. Preț fl. —.25.

Monoloage de Antoniu Popp:

Nr. 1. Pe neașteptate. Preț fl. —.4.

Nr. 2. Pentru ce am rămas flăcău bătrân. fl. —.8.

Nr. 3. La Anul-Nou. Preț fl. —.4.

Nr. 4. Ce nici prin minte nu 'mi-a trecut. fl. —.4.

Nr. 5. O pățanie. Preț fl. —.04.

Merinde dela Școală sau învățături pentru popor, culese din ziarul unui școlar de Dr. Georgiu Popa. Preț fl. —.60.

Miseriile sociale. Novela de P. C. Z. Rovinar. fl. —.15.

Musa Someșand. Poezii populare române din jurul Năsăudului. Adunate și arangiate de Iuliu Bugnariu. Partea I. Balade. Preț fl. —.25.

Nr. 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Preț fl. —.20.

„Nopti de iarnă“. Novele pentru popor de G. Simu. Preț fl. 1.—

Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebreale, urmate de iertăciuni, epitafe și a. Preț fl. —.25.

Opera unui om de bine. Novela origin. — continuarea novelei „Idealul pierdut“ — de Paulina C. Z. Rovinar. Preț fl. —.10.

Poezii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 129 pagini, cuprinde 103 poezii bine alese și arangiate. Preț, redus (dela 1 fl. 20 cr. la). fl. —.60.

Povestiri alese de Petra-Petrescu. Spedate franco fl. —.80.

Păcală și Tândală. Poveste de G. Cătană. Preț fl. —.10.

Pietatea poporului român sau cântări evlavioase pentru cei-ce merg la mănăstire, la locuri sfinte și în procesiuni. Comp. de doi preoți gr-cat. Murășeni din diec. gr-cat. a Orășii-mari. Preț fl. —.10.

Prietenul săteanului român. Sfătuiri în formă de dialog pentru elevi și adulți, compus de Ioan Pop Retegeanul. Preț fl. —.30.

Proba de foc. Comedie într'un act de A. Kotzebue, localisată de Irina Sonea-Bogdan. Preț fl. —.15.

Prin moarte la victorie. Comedie într'un act de A. Kotzebue, localisată de Irina Sonea-Bogdan. fl. —.10.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunii după Legouvė. Preț fl. 6.

Povestea Bănatului. De George Cătană, învățător. Tom. I., II. și III. à 25 cr.

Toate 3 tom. laolaltă fl. —.65.

Sfaturi de aur sau calea către fericire de Ar. B. Velcherianul. Preț fl. —.25.

Starostele, adecă datini dela nunțile Românilor Ardeleni.

Adunate de Ioan Pop Retegeanul. Preț fl. —.25.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Rom. De V. Gr. Borgovan. Preț fl. —.10.

Să auzim! Toaste pentru tot felul de pers. și ocas de Tit V. Gheaja. Preț fl. —.20.

Trandafiri și violele. Poezii populare de I. Pop Retegeanul. Ediț. a II-a amplificată. Preț fl. —.60.

Țiganul la mănăstire. Poveste în versuri de Ar. Boca Velcherianul. Preț fl. —.8.

Țiganul în rai. Poveste în versuri de Ar. Boca Velcherianul. Preț fl. —.8.

Țiganul și Magnatul. Poveste în versuri de A. Boca Velcherianul. Preț fl. —.8.

Ultimul sicahstru. Tradițiune de G. Simu. Preț fl. —.6.

Versuri de dor, adunate din poezii române de A... fl. —.25

Calendarul „Aurelei“ pe anul 1896 sped. franco costă 35 cr.

Cărți de rugăciuni.

Icoana sufletului. Carte de rugăciuni și cântări bisericesti, frumos ilustrată. Prelucrată și edată cu permisiunea marelui ordinat diocesan greco-cat. de Gherla prin Vasiliu Păcășiu, preot gr-cat. în Hotoan. Ediț. III. coreasă și amplific. Prețul unui exemplar broș. 40 cr., leg. 50 cr., leg. în pânză 80 cr., leg. în piele și aurit 1 fl. 60 cr., în legătură de lux 2 fl. 50—3 fl. 80 cr.

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesti, foarte frumos ilustrată. Preț. unui exemplar broș. e 40 cr., leg. 50 cr., leg. în pânză 80 cr., leg. în piele și aurit 1 fl. 60 cr., în leg. de lux 2.50—3 fl. 80 cr.

Micul mărgăritar suflet. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesti, frumos ilustrată pentru pruncii școlari de ambe sexe. Prețul unui exemplar broșurat e 15 cr., 100 exemplare 12 fl., 50 exemplare 7 fl. leg. 22 cr., 100 ex. 20 fl., 50 ex. 10 fl. 50 cr.

Cărticică de rugăciuni și cânt. pentru pruncii școlari de ambe sexe. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar broșurat e 10 cr., 50 exemplare 3 fl. 100 exempl. 5 fl., — leg. 12 cr., 50 exempl. 5 fl. 100 exemplare 9 fl.

Visul Prea Sfinței Vergure Maria, urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Prețul unui exemplar legat și spedit franco e 12 cr., 50 ex. 5 fl., 100 ex. 9 fl.

Epistolia dlui nostru Isus Christos. Prețul unui ex. legat și spedit franco e 15 cr., 50 ex. 6 fl., 100 ex. 10 fl.

Tot de aici se pot procura cărți școlare și altfel apărute ori-și-unde, recuise de scris pentru școală și cancelarie, tot soiul de tipărituri oficiale. — Tipografia noastră primește spre efectuare tot soiul de lucrări tipografice cu prețurile cele mai moderate. — Librarilor și peste tot vânzătorilor se dă rabatul cuvenit. — Cataloge se trimit ori-cui gratis și franco.

Toate comanda sunt a se adresa la:

Tipografia „Aurora“ A. Todoran

în Gherla — Szamosujvár.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.

Pentru „Institut Tipografic“ T. Liviu Albini sub sechestru: Iosif Marschall.